

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 197/2021-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpených advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 42/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. januára 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 42/2017. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať, priznal im primerané finančné zadosťučinenie každému po 4 670 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej doplnenia a vyžiadaného spisu všeobecného súdu vyplýva, že sťažovatelia sa žalobou z 22. septembra 2017 domáhali určenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam z 11. mája 2015 a určenia, že zmluvná podmienka o predĺžení premlčacej doby obsiahnutá v tejto zmluve je neprijateľná zmluvná podmienka a ako taká je neplatná. Súčasne podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali, aby súd žalovaným spoločne a nerozdielne nariadil, aby sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej zdržali akéhokoľvek výkonu záložného práva zriadeného

k špecifikovaným nehnuteľnostiam. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa tiež domáhali, aby súd nariadil spoločnosti [REDAKOVANÉ], aby sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej zdržala akéhokoľvek výkonu záložného práva zriadeného k špecifikovaným nehnuteľnostiam.

3. Okresný súd uznesením č. k. 3 C 42/2017-54 z 20. októbra 2017 rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia. Uznesením č. k. 3 C 42/2017-60 z 22. marca 2018 vyzval žalovaných na vyjadrenie k žalobe. Dňa 24. apríla 2018 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 2. rade, pričom okresný súd počas konania z výpisu z Obchodného registra zistil, že žalovaný v 1. rade 8. marca 2018 zanikol v dôsledku zlúčenia a jeho právnym nástupcom sa stala spoločnosť [REDAKOVANÉ]. Uznesením č. k. 3 C 42/2017-71 z 22. novembra 2018 preto rozhodol o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalovaného v 1. rade so spoločnosťou [REDAKOVANÉ]. Uznesením č. k. 3 C 42/2017 z 1. februára 2019 vyzval okresný súd sťažovateľov na vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného v 2. rade. Sťažovatelia 18. februára 2019 doručili okresnému súdu vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného v 2. rade a zároveň i návrh na prerušenie konania. Uznesením č. k. 3 C 42/2017 z 23. apríla 2019 okresný súd konanie prerušil do právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Malacky vedeného v konaní pod sp. zn. 6 Csp 4/2019. Následne bol 24. apríla 2019 vykonaný dopyt na Okresný súd Malacky, v akom štádiu sa nachádza konanie vedené pod sp. zn. 6 Csp 4/2019, pričom Okresný súd Malacky 6. júna 2019 oznámil, že vec nie je meritórne rozhodnutá. Dňa 4. októbra 2019 bol opätovne vykonaný dopyt na Okresný súd Malacky, v akom štádiu sa nachádza konanie vedené pod sp. zn. 6 Csp 4/2019, ktorý bol následne urgovaný, pričom až na základe telefonického dopytu 2. marca 2020 na Okresný súd Malacky bolo 12. augusta 2020 prostredníctvom mailu zaslané oznámenie, že v danej veci dosiaľ nie je na uznesení o zastavení konania vyznačená doložka právoplatnosti. Vzhľadom na uvedené súd opätovne 11. septembra 2020 vykonal dopyt na účel zistenia štádia konania vedeného pod sp. zn. 6 Csp 4/2019, avšak vzhľadom na skutočnosť, že nedostal žiadnu odpoveď, opätovne dopyt 19. novembra 2020 zopakoval. Dňa 24. novembra 2020 Okresný súd Malacky oznámil, že uznesenie o zastavení konania č. k. 6 Csp 4/2019 z 13. decembra 2019 nadobudlo právoplatnosť 24. júla 2020 po tom, čo bolo uznesením z 2. júla 2020 rozhodnuté o opravnom prostriedku. Okresný súd 1. februára 2021 požiadal Okresný súd Malacky o zaslanie predmetného spisu.

II.

Argumentácia sťažovateľov

4. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti poukazujú na celkovú dĺžku napadnutého konania, ktoré nie je ani po vyše 3 rokoch právoplatne skončené, a uvádzajú, že okresný súd je od 8. júla 2020 vo veci nečinný a do dňa podania ústavnej sťažnosti vo veci nenariadil termín pojednávania a ani vo veci meritórne nerozhodol.

5. Podľa názoru sťažovateľov okresný súd „*nevenoval a toho času nevenuje riadnemu vedeniu konania dostatočnú pozornosť, nekoná hospodárne, nekoná efektívne, nekoná bez zbytočných prietahov, na druhej strane sa nedá poprieť, že Okresný súd Senica bol vo veci zjavne nečinný, čo dokazujú aj urgencie sťažovateľov ako žalobcov*“.

6. Sťažovatelia uvádzajú, že predmet konania je pre nich mimoriadne významný, a to nielen z finančného hľadiska, ale zároveň právoplatným rozhodnutím má dôjsť k určeniu, či nehnuteľnosť sťažovateľov (ich obydlie) sa má považovať za predmet záložného práva vo vzťahu k zmluve o úvere. Nepovažujú pritom napadnuté konanie za skutkovo či právne zložité a argumentujú, že právna ani faktická zložitosť veci či nedostatočné personálne obsadenie súdu nemôžu ospravedlniť neprimeranú dĺžku napadnutého konania, a poukazujú na to, že oni vystupovali v konaní vždy aktívne a podiel na prieťahoch im nemožno pripísať. Zároveň uviedli, že sú presvedčení, že k prieťahom v konaní došlo výhradne samotným postupom okresného súdu a absencia rozhodnutia v merite veci po dobu viac ako 3 roky je zjavne neprimeraná a nezlučiteľná so základnými právami podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty, ktorých porušenie sťažovatelia namietajú.

7. V súvislosti s uplatneným finančným zadosťučinením sťažovatelia uvádzajú, že za nehmotnú ujmu v podobe intenzívneho zásahu do ich základných ľudských práv a stratu dôvery v naplnenie pojmu materiálny právny štát zodpovedá okresný súd, a to z dôvodu jeho (ne)konania a nečinnosti, a poukazujú na rozsiahlu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“).

8. Sťažovatelia v doplnení ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 5. marca 2021 poukazujú na to, že v zmysle judikatúry ESLP skutočnosť, že požiadali o prerušenie konania, nevyžala okresný súd z jeho zodpovednosti v súvislosti s dĺžkou napadnutého konania, a zároveň že takéto uplatňovanie ich procesného práva v predmetnom súdnom konaní im nemôže byť na ujmu v tom zmysle, aby sa im pripisovala zodpovednosť za prieťahy v napadnutom konaní.

9. V ďalšom doplnení ústavnej sťažnosti z 22. marca 2021 sťažovatelia predovšetkým poukazujú na to, že okresný súd konanie prerušil až svojím uznesením 23. septembra 2019, pričom návrh na prerušenie podali 18. februára 2019, a dovtedy reálne nekonal v merite veci.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Sťažovatelia namietajú, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 42/2017 došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, základného práva podľa čl. 47 charty, ako aj práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. II. ÚS 93/03, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

12. Vychádzajúc z ústavnej sťažnosti, jej doplnení, príloh a zo spisu všeobecného súdu ústavný súd zistil, že žaloba sťažovateľov bola okresnému súdu doručená 22. septembra 2017 a ku dňu rozhodovania ústavného súdu o tejto ústavnej sťažnosti o nej okresný súd meritórne nerozhodol.

13. Význam samotného konania a jeho výsledok je nepochybne pre sťažovateľov dôležitý a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle tento význam zľahčovať. Vnímajúc povahu a celkovú dĺžku samotného napadnutého konania, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľmi označenými základnými právami podľa ústavy, listiny, charty a právom podľa dohovoru a ktorá v okolnostiach tohto prípadu predstavuje (ku dňu rozhodovania ústavného súdu) tri a pol roka, pričom konanie bolo jeden a pol roka prerušené na žiadosť sťažovateľov (počas tohto obdobia okresný súd aktívne zisťoval stav konania v súvisiacom konaní), ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia, ktorá sa následne predĺžila aj v dôsledku mimoriadnej pandemickej situácie na území Slovenskej republiky, nie je neúnosná.

14. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08).

15. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru EŠLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 340/2013, III. ÚS 566/2014, IV. ÚS 201/2018, I. ÚS 115/2019, II. ÚS 234/2019).

16. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru dospel ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej sťažnosti.

17. Na základe uvedeného ústavný súd aj preto nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania okresného súdu v napadnutom konaní do podania tejto ústavnej sťažnosti (7. januára 2021, pozn.) za nezlučiteľnú so základnými právami podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 47 charty a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu okresného súdu v napadnutom konaní dospel k záveru, že doterajšia dĺžka konania nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľmi označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

18. Na záver však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu bude pokračovať, sťažovatelia sa môžu opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2021

Peter Molnár
predseda senátu